

Brüssel, 23.4.2021
COM(2021) 218 final

2018/0231 (COD)

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

**nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: määrus, millega luuakse
siseturu, ettevõtete, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate
konkurentsivõime, taimede, loomade, toidu ja sööda valdkonna ja Euroopa statistika
programm**

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

**nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: määrus, millega luuakse
siseturu, ettevõtete, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate
konkurentsivõime, taimede, loomade, toidu ja sööda valdkonna ja Euroopa statistika
programm**

1. TAUST

Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku edastamise kuupäev 7. juuni 2018
(dokument COM(2018) 441 final – 2018/0231 COD):

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse kuupäev: 17. oktoober 2018

Euroopa Parlamendi seisukoha kuupäev, esimene lugemine: 12. veebruar 2019

Muudetud ettepaneku edastamise kuupäev: puudub

Nõukogu seisukoha vastuvõtmise kuupäev: 13. aprill 2021

2. KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Alates siseturu loomisest on see olnud oluline majanduskasvu, konkurentsivõime ja tööhõive edendaja ning aidanud luua töökohti ja pakkunud tarbijatele laiemat valikut madalamate hindadega. Siseturg on jätkuvalt liikumapanev jõud tugevama, tasakaalustatuma ja õiglasema majanduse ülesehitamisel, kuid samas peab see peab kiiresti kohanema muutuva keskkonnaga, mida iseloomustab digipööre ja globaliseerumine. See asjaolu muudab keeruliseks reguleerimise ja õigusnormide täitmise tagamise.

Ühtse turu programm koondab meetmed, mida rahastatakse kuue eelmise programmi raames sellistes valdkondades nagu ettevõtjate konkurentsivõime, tarbijate ja finantsteenuste lõppkasutajate kaitse, finantsaruandlus ja auditeerimisstandardid, toiduahel ja Euroopa statistika. Ühtse turu programm hõlmab ka meetmeid, mida varem rahastati otse siseturu ja teiste sellega seotud eelarveridade alt, nagu Euroopa standardimist ja turujärelevalvet ning finantsteenuste siseturu rakendamist ja arendamist, samuti uusi meetmeid, mille eesmärk on parandada siseturu toimimist näiteks liidu konkurentsieeskirjade jõustamise valdkonnas.

Kõiki neid meetmeid ühendab nende ühine eesmärk reguleerida, ellu viia, hõlbustada ja jõustada mitmesugust tegevust, ning kaitsta kõikvõimalikke osalejaid siseturul, samuti säilitada siseturg, mis toimib ka edaspidi ilma katkestusteta. Kõik need meetmed on siseturu heaks toimimiseks olulised ja nende rahalist toetamist on vaja jätkata. Kavandatud programmiga tagatakse erinevate varasemate meetmete järjepidevus ning samas ühtlustatakse neid ja kasutatakse ära nendevahelist sünergia.

Programmiga luuakse finantsraamistik Euroopa statistika jaoks, et esitada Euroopa kohta kvaliteetset, võrreldavat ja usaldusväärset statistikat, millest saab lähtuda kogu liidu poliitika kujundamisel, järelevalvel ja hindamisel, ning asendatakse varasem Euroopa statistika programm. Tuleb toonitada, et ehkki Euroopa statistika kahtlemata aitab ellu viia siseturupoliitikat, on selle kohaldamisala siseturust märksa laiem, kuna see teenib kõigi liidu poliitikavaldkondade huve.

3. MÄRKUSED NÕUKOGU SEISUKOHA KOHTA

Seisukoht, mille nõukogu võttis vastu esimesel lugemisel, väljendab täielikult Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 8. detsembri 2020. aasta kolmepoolsel kohtumisel saavutatud esialgset kokkulepet. Selle kokkuleppe põhipunktid on järgmised:

- **Programmi kestus:** programm on loodud ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027 ja selle kestus on kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga.
- **Programmi rakendamise tehniline ja haldusabi:** kaasseadusandjad leppisid kokku, et halduskulud ja tehnilise abi maksumus kokku ei või olla üle 5 % programmi rakendamiseks kasutada oleva rahastamispaketi väärtusest.
- **Kindlaksmääratud toetusesaajad, kes esindavad tarbijate huve liidu tasandil:** lepidi kokku, et komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte seoses tarbijate huvide esindamisega liidu tasandil, et muuta nende üksuste loetelu, kes võivad programmi alusel toetust saada ilma projektikonkursita.
- **Riiklikud referentlaboratooriumid kindlaksmääratud toetusesaajatena ja nende akrediteerimine:** ilma et see piiraks määrusega (EL) 2017/625 liikmesriikidele pandud kohustust kindlustada riiklikud taime- ja loomatervise referentlaboritele piisavate rahaliste vahendite olemasolu, jõuti kokkuleppele selles, et riiklikel taime- ja loomatervise referentlaboritel on võimalik saada kindlaksmääratud toetusesaajatena kasu programmi raames antavatest toetustest, kui nende laborite meetmed annavad liidu lisaväärtust ja kui nende meetmete toetamiseks on programmis olemas piisavad rahalised vahendid.
- **Kaasrahastamisreeglid taimede, loomade, toidu ja sööda valdkonnas:** nõukogu ja Euroopa Parlament leppisid kokku 50 %-lises fikseeritud kaasrahastamise määras, mida suurendatakse erandkorras teatavatel tingimustel 75 %-ni ja 100 %-ni, ja sättes, mille kohaselt võtab komisjon vastu rakendusakti, et kehtestada madalam kaasrahastamismäär, kui see on vajalik rahaliste vahendite puudumise, veterinaar- ja fütosanitaarprogrammi või erakorraliste meetmete ebapiisava rakendamise või loomataudide või taimekahjustajate vastaste meetmete kaasrahastamise järkjärgulise lõpetamise tõttu.
- **Delegeeritud õigusaktid, rakendusaktid ja komiteed:** kaasseadusandjad leppisid kokku, et tööprogrammid võetakse vastu rakendusaktidega, mille eesmärk on jõustada alusaktis juba sätestatud norme, ning vajaduse korral kooskõlas asjaomaste valdkondlike õigusaktidega. Seoses delegeeritud õigusaktidega lepidi kokku, et õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks ning volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab pikendamise suhtes vastuväite.
- **Tagasiulatuvus:** lepidi kokku, et määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas ja seda hakatakse kohaldama alates 1. jaanuarist 2021.

Komisjon toetab kolmepoolset kohtumisel saavutatud esialgset kokkulepet, mis sillutab teed uue programmi kiirele vastuvõtmisele. Programm aitab tugevdada siseturu juhtimist ning võimaldada kodanikel, tarbijatel, ettevõtetel ja avaliku sektori asutustel turgude integreerimisest ja avamisest kasu saada.

4. JÄRELDUS

Komisjon nõustub nõukogu seisukohaga, mis kajastab täielikult esialgset kokkulepet, mille kaasseadusandjad saavutasid 8. detsembril 2020.